C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Lovecraft_Howard_Phillips-Barva_z_vesmiru.PDB

PDB Name: H.B.Lovecraft - Barva z vesmíru
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 25.9.2004
Modification Date: 25.9.2004
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

BARVA Z VESMÍRU

Západně od Arkhamu se zvedá kraj divokých kopců a strmých roklí zarostlý hlubokými, dosud nedotčenými lesy. V temnotách úzkých strží, přikryty stínem nebezpečně nakloněných stromů, zurčí potoky navždy skryté slunečním paprskům. Na povlovnějších svazích mezi kamenitými poli prastarých farem se krčí staré domy porostlé mechem, které pod svými krovy ukrývají dávná tajemství Nové Anglie. Ty domy jsou opuštěné; mohutné komíny se rozpadají a dřevěné stěny se hrozivě vyvracejí pod nákladem mansardových střech.

Starousedlíci odsud odešli a cizinci se tu necítí dobře. Zkoušeli to mnozí: kanadští Francouzi, Italové i Poláci. Přišli a odešli. To, co je hnalo pryč, nebylo nic viditelného, slyšitelného či hmatatelného, byly to představy. Místo je navštěvováno přeludy a lidé, kteří tam žijí, neznají klidný spánek. Asi proto cizinci odcházejí, i když nikdy neslyšeli starého Ammiho Pierce vyprávět o podivných dnech. Ammi, jehož vědomí je už mnoha let poněkud zakaleno, je jediný z původních obyvatel, který tu zůstává, a někdy i promluví o tom, co se tehdy přihodilo; a to si troufá stejně jen proto, že jeho dům je již blízko otevřených poli a užívaných cest do Arkhamu.

Přes vrchy a údolí vedla kdysi cesta přímo do míst, kde se dnes nalézá Prokletý úhor, lidé ji však přestali užívat a raději si založili cestu novou, odklánějící se daleko k jihu. Stopy staré cesty jsou stále patrné i v podrostu navracející se divočiny, a mnohé z nich jistě zůstanou zachovány i po tom, až bude větší část údolí zaplavena vodami přehradní nádrže. Temné lesy budou pak vykáceny a Prokletý úhor přikryjí modré vody, na jejichž zčeřené hladině, se bude zrcadlit slunečné nebe. Tajemství podivných dnů pak splyne s tajemstvími hlubin, spojí se s moudrostí praoceánu a prvotní země.

Když jsem do těch kopců a údolí poprvé zamířil jako prů-zkumník vyměřující novou přehradní nádrž, byl jsem varován, že je to zlé místo. Říkali mi o tom v Arkhamu, městě velice starém a plném čarodějnických legend, a snad proto jsem usoudil, že se jedná o nějaké pověry, které prababy po staletí šeptají svým vnukům. I jméno „Prokletý úhor" mi připadalo podivné a teatrální a podivoval jsem se, že mohlo mezi puritánským obyvatelstvem vůbec zlidovět. Potom jsem však na vlastní oči uviděl změť roklí a pahorků táhnoucích se k západu, a přestal jsem se podivovat všemu, kromě tajů minulosti tohoto kraje. Přišel jsem tam zrána, nad krajinou však stále visel stín. Stromy rostly hustě vedle sebe a jejich kmeny byly na zdravý novoanglický les až příliš mohutné. Ve stinných alejích panovalo nezemské ticho a půda byla houpavá, porostlá mokrým kobercem mechu, kryjícím měkké vrstvy nesčetných let hniloby a rozkladu.

Na otevřených prostranstvích, většinou v blízkostí staré cesty, stály ve svazích kopců malé farmy; tu a tam byly budovy ještě poměrně zachovalé, jinde už stála jen jedna nebo dvě a na některých místech zbýval jen osamělý komín nebo propadlý sklep. Vše bylo zarostlé plevelem a trním a z podrostu se ozýval nervózní šustot. Kraj byl utopen v oparu neklidu a úzkosti, v němž bylo přímo cítit dotyk čehosi groteskního a neskutečného, jako by samotný základ šeré perspektivy tohoto místa byl nějak pokřiven. Už jsem se nedivil, že se tu cizinci neusadili, neboť to vskutku nebyl kraj, kde by si člověk troufal spát. Ze všeho nejvíc připomínal krajinu z obrazů Salvatora Rosy či zapovězený hvozd z hrůzného příběhu.

To všechno ale zdaleka nebylo tak zlé jako Prokletý úhor. Poznal jsem jej, jakmile jsem na něj na dně prostorného údolí vstoupil. Žádné jiné jméno jej nemohlo vystihnout lépe, a naopak, nic nemohlo dokonaleji odpovídat tomu jménu. Bylo to, jako by básník vytvořil toto spojení inspirován právě tímto kusem země. Zpočátku jsem se domníval, že se jedná o následky požáru, záhadou však zůstávalo, proč tu vůbec nic neroste. Pět akrů šedé pustiny tu leželo otevřeno nebi jako veliká skvrna vyleptaná kyselinou v lesích a polích. Větší část úhoru' se nacházela severně od staré cesty, jen jeden výběžek přesahoval i na druhou stranu. Cítil jsem podvědomý odpor vůbec se k tomu místu přiblížit, a jen povinnost mě přinutila je projít. Na celé ploše nebyla ani stopa po vegetaci, pouze jemný prach či popel, který zřejmě nikdy žádný vítr nerozfouká. Stromy rostoucí poblíž byly nemocné a na samém okraji stálo i leželo mnoho trouchnivějících mrtvých kmenů. Vpravo od cesty jsem si všiml kamenných a cihlových trosek komína a sklepa a zívajícího černého ústí opuštěné studny, nad níž se ve slunečních paprscích podivně tetelily hnilobné páry.

I následující dlouhý a obtížný výstup temným lesem jsem pak přivítal jako příjemnou změnu. Již jsem se přestal divit ustrašeným zvěstem lidí z Arkhamu. Nikde v okolí se nenalézal žádný dům ani ruina; místo muselo být opuštěné a vzdálené už velmi dlouho. Když jsem se navečer vracel, chtěl jsem se neblahému místu vyhnout a dal jsem se raději oklikou, po cestě odkloněné k jihu. Jaksi neurčitě jsem si přál, aby se obloha zatáhla mraky, a do duše se mi vkrádal podivný strach z hlubiny nebe klenoucího se mi nad hlavou.

Večer jsem se v Arkhamu vyptával starých lidí na Prokletý úhor a na význam tolikrát opakovaného označení „podivné dny". Z odpovědí jsem se však nedozvěděl téměř nic; snad jen to, že tajemné věci se odehrály v podstatě nedávno, což mne velice překvapilo. Nešlo o žádnou legendu, ale o cosi, co proběhlo ještě za života těch, kteří o věci mluvili.

Stalo se to v osmdesátých letech a zmizela či zahynula při tom jedna rodina. Nikdo mi neřekl nic

určitého, a snad právě proto, že mě všichni varovali, abych nic nedal na bláznivé povídačky Ammiho Pierce, vyhledal jsem jej hned druhého dne. Od lidí jsem se dozvěděl, že žije sám v prastaré rozpadající se chalupě, právě tam, kde se začínají objevovat první nepřirozeně mohutné stromy. Byla to strašidelně stará budova, zavlhlá a plná slabého miazmatického zápachu, jaký se drží ve starých domech. Musel jsem dlouho tlouci, než jsem starce probudil, a když pak přece jen vyhlédl škvírou pootevřených dveří, nezdál se být potěšen, že mě vidí. Nebyl tak slaboduchý, jak jsem očekával, jen jeho oči se podivně přivíraly a neudržované šaty a bílý vous mu dodávaly ošuntělého a zanedbaného vzhledu.

Nevěda, jak bych jej nejlépe přiměl k vyprávění, předstíral jsem, že moje návštěva je pracovní. Řekl jsem mu, že provádím průzkum, a položil několik neurčitých otázek týkajících se oblasti. Byl mnohem bystřejší a vzdělanější, než se mi snažili namluvit, a předmětu mé práce porozuměl stejně dobře jako kdokoli jiný z Arkhamu. Nebyl jako ostatní venkované, které jsem poznal v oblastech plánovaných přehradních nádrží. Nijak neprotestoval proti zaplavení celých mil starých lesů a zemědělské půdy, i když bylo pravděpodobné, že jeho domov neleží mimo hranice budoucího jezera. Jediné, co dával najevo, byla naopak úleva nad tím, že konečně zaniknou prastará temná údolí, kterými bloudil po celý svůj život. Bude nejlépe, tvrdil, když zmizí pod vodou; nic jiného si nezaslouží už od podivných dnů. Zde jeho silný hlas poklesl, muž se celý nahrbil a roztřeseně a výhružně mi šermoval před očima ukazovákem pravé ruky.

A potom jsem vyslechl jeho příběh. Starcův hlas se místy zajíkal a jindy zas přecházel v šepot, a přestože byl letní den, znovu a znovu mi po zádech přebíhal mráz. Často jsem jej musel přivolávat zpět k vlastnímu vyprávění, domýšlet si vědecké aspekty události z jeho útržkovitého papouškování toho, „co říkali profesoři", a tu a tam bylo třeba přemostit mezery způsobené selháním smyslu pro logiku a návaznost. Když vyprávění skončilo, již jsem se nedivil, že jeho vědomí je narušeno, ani že lidé z Arkhamu odmítají mluvit o Prokletém úhoru. Spěchal jsem, abych byl v hotelu ještě před západem slunce; představa, že by mne vycházející hvězdy zastihly v otevřené krajině, byla prostě nesnesitelná. Druhého dne jsem se vrátil do Bostonu a dal výpověď. Již nikdy nebudu moci vstoupit do temného chaosu lesů a roklí a už nepopatřím na šedý Prokletý úhor s černou zející studní a troskami cihel a kamení. Nádrž bude již brzy dobudována a všechna tajemství se skryjí v klínu vod. Ale ani potom nebudu mít mnoho chuti navštívit ta místa za noci - zvláště za svitu zlověstných hvězd; a ani za svět bych se nenapil z nového vodovodu v Arkhamu.

Všechno začalo, řekl starý Ammi, pádem meteoritu. Předtím tu žádné divoké legendy nevznikaly, rozhodně ne od dob čarodějnických procesů, a dokonce i tehdy nebyly lesy na severu zdaleka tak obávané jako ostrůvek v řece Miskatonic, kde prý ďábel přijímal hosty poblíž jakéhosi obětního kamene ještě z předindiánských dob. Toto nebývaly strašidelné lesy a jejich fantastické příšeří nikoho neděsilo, dokud nepřišly ony podivné dny. Pak se tu náhle v tichu poledne objevil bílý mrak, vzduchem zahřměla série výbuchů a z dalekého údolí v lesích se vyvalil sloup dýmu. Ještě toho večera všichni z Arkhamu věděli o velikém kameni, který spadl z nebe a zaryl se do země hned vedle studny na farmě Nahuma Gardnera. To byl ten dům, jenž stál na místě pozdějšího Prokletého úhoru - úpravný, bílý dům Nahuma Gardnera uprostřed bohatých zahrad a sadů.

Nahum se vypravil do města, aby lidem pověděl o kameni, a cestou se zastavil u Ammiho Pierce. Ammimu bylo tehdy čtyřicet let a všechny ty zvláštní věci se mu vryly hluboko do paměti. Příštího rána se on i jeho manželka vydali na cestu ještě se třemi profesory z Miskatonické univerzity, kteří byli velmi žádostivi seznámit se s tajemným návštěvníkem z dalekého kosmu a vzápětí se podivovali, proč jim minulého dne Nahum tvrdil, že kámen je tak velký. Zmenšil se, řekl Nahum a ukázal na velkou nahnědlou hromadu zvedající se z rozryté hlíny a zválené trávy poblíž archaického vahadla studny na dvoře před domem; mužové vědy však prohlásili, že kameny se jen tak nezmenšují. Kámen zůstával stále horký a Nahum tvrdil, že v noci slabě září. Profesoři jej proklepali geologickým kladívkem a zjistili, že je podivně měkký. Ve skutečnosti byl skoro plastický, a proto také vzorek, který odnesli na univerzitu k rozboru,

museli spíš utrhnout než odštípnout. Uložili jej do vědra vypůjčeného z Nahumovy kuchyně, poněvadž i onen malý kousek stále odmítal zchladnout. Na zpáteční cestě si chvíli odpočinuli u Ammiho, a když paní Pierceová upozornila, že se fragment zmenšuje a připaluje dno vědra, zamysleli se. Byl skutečně malý; ale snad jen odebrali menší vzorek, než si mysleli.

Na druhý den - vše se odehrálo v červnu 1882 - profesoři s velkým vzrušením vyrazili opět týmž směrem. Když míjeli Ammiho dům, pověděli hospodáři, jaké podivné kousky vzorek vyváděl, a jak posléze zmizel úplně, když byl vložen do skleněné kádinky. Kádinka zmizela také a vědci mluvili o zvláštní afinitě kamene ke křemíku. Kámen se v jejich dobře vybavené laboratoři vůbec choval téměř neuvěřitelně: nevykazoval žádnou reakci a žádné unikající plyny při zahřátí na dřevěném uhlí a měl zcela negativní reakci v boraxu; ukázal se také jako absolutně netěkavý při jakékoliv dosažitelné teplotě i při použití kyslíkovodíkové dmuchavky. Na kovadlině byl shledán vysoce kujným a v tmavém prostředí výrazně světélkoval. Jeho zavilá neochota zchladnout vzrušovala celou univerzitu, a když byl po zahřátí snímán spektroskopem, objevily se světelné čáry barev zcela odlišných od normálního spektra, což se stalo podnětem k mnoha překotným dohadům o nových prvcích, fantastických optických vlastnostech a dalších věcech, které rozjitřenou vědeckou mysl nutně napadají při setkání s něčím zcela neznámým.

Kámen, stále v horkém stavu, byl zkoumán v tyglíku se všemi užívanými reakčními činidly. Ve vodě nedošlo k žádné reakci. V kyselině chlorovodíkové rovněž nic. Kyselina dusičná a dokonce i lučavka královská jenom syčely a prskaly na jeho žhnoucím nezranitelném povrchu. Tato fakta si Ammi vybavoval jen s obtížemi, ale nakonec si vzpomněl na některá rozpouštědla, když jsem mu je jmenoval v běžném aplikačním pořadí. Kámen byl dále vystaven působení amoniaku, kaustické sody, alkoholu, éteru, sirouhlíku a tuctu dalších; avšak i když se jeho hmotnost časem stále zmenšovala a zdálo se, že poněkud vychládá, v rozpouštědlech nedocházelo k žádným změnám, které by prokazovaly jakékoliv narušení vlastní substance. Nepochybně to byl kov. Byl rozhodně magnetický a po ponoření do kyselých rozpouštědel se ukazovaly slabé stopy Widmanstattenových obrazců jako v meteorickém železe. Když už chladnutí výrazně pokročilo, zkoušky pokračovaly ve skle a nakonec byly všechny odřezky z původního fragmentu uloženy do skleněné kádinky. Druhého dne ráno byly jak nádoba, tak i kusy v ní beze stopy pryč; zůstala po nich jen tmavá skvrna na dřevěné polici.

To všechno řekli profesoři Ammimu, když se u něj zastavili, a on je opět doprovázel za kamenným poslem z hvězd; žena tentokrát zůstala doma. Shledali, že kámen se nyní zcela jistě zmenšil, a ani střízliví profesoři nemohli popřít to, co viděli. Všude kolem zmenšujícího se kusu poblíž studny byl až na propadlou hlínu prázdný prostor; měl-li však kámen předcházejícího dne sedm stop v průměru, nyní to mohlo být stěží pět. Byl stále horký a vědci se zájmem studovali jeho povrch a kladivem a dlátem oddělili další, větší kus. Tentokrát zaťali hlouběji, a když kus vytrhli, viděli, že jádro oné věci není zcela homogenní.

Odkryli cosi, co vypadalo jako bok velké barevné koule obklopené okolní hmotou. Její barvu, která připomínala některé čáry spektra meteoru, šlo jen těžko popsat, a to, že ji vůbec nazývali barvou, bylo v podstatě jen záležitostí analogie. Textura koule byla skelná a poklep prozrazoval křehkost a dutost. Jeden z profesorů jí uštědřil pořádnou ránu kladivem, a koule s drobným nervózním bouchnutím praskla. Nic z ní nevyšlo; s proražením naopak beze stopy zmizela. Zůstal po ní jen dutý kulovitý prostor o průměru asi tří palců a všichni se domnívali, že po dalším odstranění okolní hmoty se snad objeví více takových útvarů.

Tato domněnka však byla mylná, a po marném pokusu najít vrtáním další koule výzkumníci odešli s novým vzorkem, který se však v laboratoři projevil stejně nepřístupně jako jeho předchůdce. Kromě toho, že byl téměř plastický, horký, magnetický, slabě zářící, poněkud chladnoucí v silných kyselinách a dále charakterizovaný neznámým spektrem, ubýváním na vzduchu a napadáním silikonových sloučenin s výslednou vzájemnou destrukcí, nevykazoval vzorek žádné jiné vlastnosti, které by mohly posloužit k

jeho identifikaci. Na závěr svého zkoumání se univerzitní vědci museli spokojit se zjištěním, že věc prostě nejsou schopni zařadit. Nepocházela ze země, nýbrž byla součástí vnějšího kosmu a jako taková měla jiné vlastnosti a podléhala jiným zákonům.

Tu noc byla bouřka a hromobití, a když profesoři přišli opět dalšího dne k Nahumovi, čekalo je hořké zklamání. Kámen byl magnetický a musel mít nějaké zvláštní elektrické vlastnosti, protože, jak říkal Nahum, „přitahoval blesky", a to s jedinečnou vytrvalostí. Starý farmář byl šestkrát během jediné hodiny svědkem toho, jak blesk zasáhl prohlubeň na předním dvoře; když bouře skončila, nezůstalo na místě nic vyjma rozryté jámy poblíž prastaré vahadlové studny napůl zasuté propadlou hlínou. Kopání nepřineslo žádný výsledek, a vědci museli konstatovat totální zmizení. Zklamání bylo úplné nezbylo než se vrátit do laboratoře a znovu zkoumat mizející fragment, který byl pečlivě uložen do olověné nádoby. Vydržel ještě týden, avšak za tuto dobu již nezjistili nic podstatného. Když zmizel, nezůstalo po něm žádné residuum a profesoři časem začínali pochybovat o tom, zda vůbec bdělýma očima viděli onu tajemnou stopu nezměrných proudů vnějšího prostoru, ten jedinečný, tajuplný vzkaz z jiných vesmírů a jiných říší hmoty, sily a jsoucna.

Přirozeně že v arkhamských novinách se o případu a jeho univerzitním průzkumu hodně psalo, k Nahumovi a jeho rodině byli dokonce vysláni reportéři. Nakonec se objevila zmínka i v jed-

nom bostonském deníku a Nahum se přes noc stal jakousi místní celebritou. Byl to hubený přátelský člověk kolem padesátky, který žil se svou ženou a třemi syny na pěkné farmě v údolí Často se s Ammim navštěvovali, stejně jako jejich ženy, za celá ta léta si jej Ammi mohl jen chválit. Zdálo se, že Nahum se tak trochu pyšní slávou, kterou jeho farma získala, a v následujících týdnech často o meteoritu mluvil. V červenci a srpnu toho roku přišla velká horka; Nahum tvrdě dřel na senoseči na desetiakrové pastvině za Chapmanovým potokem a jeho skřípající vůz vyrýval hluboké brázdy do polní cesty. Práce jej unavovala více než jiná léta a cítil, že se začíná hlásit stáří.

Potom přišel čas sklizně. Hrušky a jablka pomalu těžkly a Nahum přísahal, že jeho sady ještě nikdy nerodily tak bohatě. Ovoce dorůstalo do jedinečných rozměrů s leskem až nepříjemným a v takovém množství, že bylo třeba přiobjednat další sudy, aby nadcházející úroda mohla být vůbec sklizena. Avšak s dozráváním přišlo kruté zklamání, poněvadž ze vší té šťavnaté a barevné nádhery nebylo ani zrníčko k jídlu. Do příjemné chuti hrušek a jablek se vplížila zvláštní hořkost a odporná pachuť, takže i malé sousto způsobovalo dlouhotrvající nechutenství. Stejné to bylo s melouny a rajčaty a Nahum musel smutně konstatovat, že celá úroda je ztracena. Krátce potom prohlásil, že meteorit otrávil půdu, a děkoval bohu za to, že většina ostatní úrody je na výšinách daleko od cesty.

Zima přišla brzy a byla velmi tuhá. Ammi vídal Nahuma méně než dříve a všiml si, že vypadá ustaraně. Také ostatní členové jeho rodiny se stali nemluvnými a jejich účast na nedělních bohoslužbách a jiných venkovských společenských událostech už nebyla zdaleka tak pravidelná. Těžko bylo najít důvod pro tuto rezervovanost či melancholii, i když členové rodiny si tu a tam stěžovali na slabší zdraví a pocity neurčitého neklidu. Nejurčitěji se vyjádřil Nahum, když vyprávěl, jak jej rozrušily jisté stopy ve sněhu. Šlo o běžné stopy veverek, bílých králíků a lišek, avšak farmář tvrdil, že se mu zdají být jaksi v nepořádku, pokud jde o podobu a uspořádání. Nevyjádřil se nikdy zcela jasně, ale zdálo se, že si myslí, že neodpovídaly charakteristické anatomii a zvykům veverek, králíků a lišek tak, jak je znal. Ammi tyto řeči poslouchal bez zájmu, dokud se jednou nevracel na saních

z Clark's Corners kolem Nahumova domu. Svítil měsíc a přes cestu utíkal králík tak dlouhými skoky, že to poplašilo jak Ammiho, tak koně. Kůň by se býval dal jistě na útěk, kdyby jej nezadržely otěže. Po této příhodě věnoval Ammi Nahumovu vyprávění větší pozornost a často se podivoval, proč jsou Gardnerovi psi každého rána celí ustrašení a rozechvělí. Zdálo se, jako by postupně ztráceli odvahu zaštěkat.

V únoru se McGregorovi chlapci z Meadow Hill vypravili střílet sviště a nedaleko Gardnerovy farmy složili velice zvláštní kus. Jeho tělesné proporce jako kdyby byly pozměněny podivným, těžko popsatelným způsobem, a výraz zvířecí tváře sviště vůbec nepřipomínal. Chlapci byli silně vyděšení a zvíře ihned odhodili, takže se lidem z okolí dostalo jen jejich groteskního vyprávění. Fakt, že se v okolí Nahumova domu plaší koně, se však stal obecně známým, a tak se rychle vytvářel základ pro vznikající okruh pověstí a legend.

Lidé tvrdili, že sníh kolem Nahumova stavení taje dřív než jinde, a počátkem března si už o tom šeptem povídali v Potterově koloniálu v Clark's Corners. Stephen Rice jel jednou kolem Gardnerových a všiml si tchořího zelí vyrůstajíciho z bahna v lese za cestou. Ještě nikdy nikdo neviděl rostliny tak velké a vybarvené tak podivnými, nepopsatelnými barvami. Jejich tvar byl monstrózní a kůň s odporem odfrkával, když do jeho chřípí zavanul zápach, jenž byl pro Stephena zcela neznámý. Toho dne tudy projelo několik lidí a každý z nich si oněch abnormálních rostlin všiml. Všichni se shodli na tom, že rostliny takového druhu se ve zdravém světě nevyskytují. Kdosi se také zmínil o zkaženém ovoci z minulého podzimu a od úst k ústům běžela novina, že Nahumova půda je otrávená. Očividně to způsobil meteorit; farmáři si dobře pamatovali, jaké podivné věci o něm zjistili profesoři z univerzity, a několik z nich jim proto podalo zprávu o podivných úkazech na Nahumově farmě.

Profesoři se jednoho dne k Nahumovi vypravili; avšak pro svou nechuť k divokým výmyslům a lidovým pověstem byli ve svých úsudcích velmi zdrženliví. Rostliny byly jistě podivné, ale tchoří zelí dorůstá všelijakých podivných tvarů a zbarvení víceméně vždy. Je možné, tvrdili, že se do půdy dostal nějaký minerální element z meteoritu, ale jistě bude brzy vyplaven. A co se týkalo stop a splašených koní, šlo jistě jen o venkovské povídačky, které se kolem takové události, jako byl dopad meteoritu, musely nutně objevit. Jistě to nebylo nic pro vzdělané lidi; nicméně pověrčiví venkované jsou schopni tvrdit cokoli a věřit čemukoli. A tak během těch podivných dnů stáli profesoři s opovržením stranou. Jen jeden z nich, který asi o půl roku později analyzoval pro policii dvě lahvičky prachu, si vzpomněl, že podivná barva tchořího zelí silně připomínala anomální světelné čáry, které vykazoval meteorický vzorek v univerzitním spektroskopu, a křehkou kouli odkrytou uvnitř masy kamene. Při tomto policejním rozboru vzorky nejdříve rovněž vykazovaly anomální čáry, později však tuto vlastnost ztratily.

Pupeny na stromech kolem Nahumova domu vypučely předčasně a stromy se v noci zlověstně kymácely ve větru. Nahumův druhý syn Thaddeus, patnáctiletý hoch, přísahal, že se kymácejí, dokonce i když žádný vítr nefouká; ale tomu nevěřil ani největší fantasta. Ve vzduchu však byl neustále jakýsi nepokoj. Všichni z Gardnerovy rodiny postupně uvykli pokradmu naslouchat čemusi jen podvědomě tušenému. Jejich naslouchání bylo pravděpodobně plodem okamžiků, kdy vědomí jako by na chvíli vynechalo. Takové okamžiky přicházely bohužel z týdne na týden častěji, až se začalo mezi lidmi říkat, že „s Gardnerovými je něco v nepořádku". Když se objevil první lomikámen, měl zase jinak podivnou barvu, trochu jinou než tchoří zelí, ale zcela zjevně příbuznou a neznámou všem, kteří ji viděli. Nahum vzal několik květů do Arkhamu a ukázal je vydavateli místního listu, ale tento hodnostář o nich napsal pouze humorný článek lehce zesměšňující tmářství a ustrašenost venkovanů. Nahum udělal chybu, když o tom, jak se v okolí lomikamene chovali přerostlí motýli černopláštníci, vyprávěl lhostejnému člověku z města.

V dubnu se mezi venkovany začala šířit hysterie, která vedla k tomu, že lidé se začali cestě vedoucí kolem Nahumova domu vyhýbat, až ji nakonec opustili. Bylo to kvůli vegetaci. Všechny stromy v sadu totiž vykvetly v podivných barvách a na kamenité půdě ve dvoře a na přilehlé pastvině vyrazil bizarní porost, jehož původní příbuznost s květenou tohoto kraje by odhalil snad jen botanik. Člověk tu nezahlédl zdravou a určitou barvu, snad s výjimkou zelené trávy a listí; všude kolem bily do očí ony hektické duhové varianty jakéhosi chorobného spodního zbarvení, zcela neznámého mezi pozemskými odstíny. Srdcovky se změnily přímo v hrozivé monstrum a krvavé kořeny se drze rozrůstaly v záchvatech

chromatické perverze. Ammi a Gardnerovi měli dojem, že většina barev se vyznačuje strašidelnou příbuzností, která dle jejich názoru ze všeho nejvíc připomínala barvu křehké koule z meteoritu. Nahum zoral a osel desetiakrovou pastvinu a půdu na výšině, půdu kolem domu však nechal ležet. Věděl, že obdělat ji by nemělo smysl, a doufal, že onen podivný porost vytáhne během léta všechen jed z půdy. Byl již připraven téměř na všechno a také si již zvykl na pocit, jako by někde v jeho těsné blízkostí bylo něco, co by měl už už zaslechnout. Fakt, že sousedé se jeho domu vyhýbají, na něj pochopitelně nedobře působil, mnohem víc však tížil jeho ženu. Chlapci na tom byli lépe, protože byli každý den ve škole, avšak i je strašily šířící se zvěsti. Nejvíce trpěl Thaddeus, který byl velmi citlivý.

V květnu se objevil hmyz a Nahumova farma se změnila v bzučící a lezoucí inferno. Většina tvorů byla nějak deformována, co se týče rodové podoby a pohybu, a jejich noční chování popíralo všechny předcházející zkušenosti. Gardnerovi si zvykli v noci vyhlížet - vyhlíželi všemi směry, bezcílně, a nedokázali říci, co vlastně. Tehdy už tvrdili všichni, že Thaddeus měl se stromy pravdu. Paní Gardnerová si toho všimla jako druhá, když oknem zahlédla, jak se koruna javoru kymácí sem a tam na pozadí měsícem zalitého nebe. Strom se skutečně nakláněl, a přitom bylo bezvětří. Muselo to být mízou. Chování rostlin se nyní podivně měnilo. Další objev však již neučinil nikdo z Nahumovy rodiny. Zvyk už otupil jejich citlivost, a tak přehlédli to, čeho si všiml drobný obchodní cestující z Bostonu, který tudy jednou projížděl bez ohledu na místní pověsti. To, o čem vyprávěl v Arkhamu, se pak objevilo v krátkém odstavci v místních novinách a tam si to také všichni farmáři včetně Nahuma přečetli. Noc byla temná a světla vozu slabá, avšak kolem jedné farmy v údolí - každý si domyslel, že se jedná o Nahumovu farmu - nebyla temnota zcela neprůhledná. Mdlá, ale zřejmá luminiscence jako by pokrývala veškerou vegetaci, trávu, listy a květy, a v jednom okamžiku se zdálo, že se z ní oddělilo cosi fosforeskujícího a tajemně to vířilo na dvoře nedaleko stodoly.

Tráva se zatím zdála nedotčena a krávy se volně popásaly kolem domu, ale koncem května se mléko zkazilo. Nahum pak krávy vyhnal na výšiny, a problémy přestaly. Zanedlouho se změny na trávě a listí staly viditelnými pouhým okem. Všechna zeleň začala šednout a postupně se stávala nezvykle křehkou. Ammi už byl jediným člověkem, který ta místa navštěvoval, a jeho návštěvy byly čím dál tím řidší. Když skončilo školní vyučování, Gardnerovi zůstali doslova odříznuti od světa; jen čas od času nechali Ammiho, aby vyřídil jejich posílky ve městě. Podivně chátrali fyzicky i mentálně, a když se náhle vynořila zpráva o šílenství paní Gardnerové, nikdo už se nedivil.

Stalo se to v červnu, někdy kolem výročí dopadu meteoru. Ubohá žena ječela cosi o věcech ve vzduchu, které nedokázala popsat. V jejím blouznění se neobjevilo ani jediné podstatné jméno, jen slovesa a zájmena. Ty věci se hýbaly, měnily a třepotaly a do uší se draly impulsy, které nebyly pouhými zvuky. Něco jí brali - někdo z ní něco vysával - něco se na ni přichytilo, něco, co nechce - ať už jí někdo pomůže - v noci není nikdy nic v klidu - stěny a okna se posunovaly. Nahum ženu neposlal do ústavu, ale nechal ji bloudit po domě, dokud neohrožovala sebe a ostatní. Neudělal nic dokonce ani tehdy, když se začal měnit výraz jejího obličeje. Když se jí chlapci však začali bát a Thaddeus téměř omdlel z toho, jaké obličeje na něj dělala, rozhodl se, že ji zamkne na půdě. V červenci přestala mluvit a už lezla jen po čtyřech. Koncem měsíce učinil Nahum šílené zjištění, že z ní ve tmě vychází slabá luminiscence, zjevně stejná jako u vegetace kolem domu.

Nedlouho předtím se splašili koně. Něco je v noci rozrušilo a jejich ržání a bušení kopyt ve stájích bylo příšerné. Byli k neutišení, a když Nahum otevřel vrata stáje, vyrazili odtamtud jako štvaná zvěř. Trvalo čtyři dny, než je všechny vystopovali, a pak stejně zjistili, že jsou zcela neovladatelní a k nepotřebě. Jako by jim něco vlezlo do mozku; nakonec je museli všechny zastřelit, a tak zkrátit jejich utrpení. Nahum si na senoseč půjčil koně od Ammiho, shledal však, že kůň se prostě nepřiblíží ke stodole. Plašil se, vzpínal a ržál, a nakonec nezbylo než dojet jen do dvora, odtud museli muži tlačit těžký vůz až k seníku vlastními silami. Rostliny kolem mezitím stále šedly a křehly. Dokonce i květi

ny, jejichž barvy byly tak zarážející, začínaly šednout a ovoce se rodilo šedivé, zakrnělé a nechutné. Astry a zlatobýl kvetly šedě a květy se rozpadaly, a růže, cínie a slézy na dvoře vypadaly tak ohavně, že je Nahumův nejstarší syn Zenas raději posekal. Podivně zbytnělý hmyz začal tou dobou umírat; dokonce i včely opustily své úly a odletěly do lesů.

V září se už veškerá vegetace rychle měnila v šedavý prach a Nahum se začal strachovat, že stromy uhynou dříve, než se jed dostane z půdy. Jeho žena tehdy trpěla záchvaty příšerného jeku a on i chlapci byli ve stavu stálého nervového napětí. Začali se stranit lidí, a když začala škola, chlapci do ní nepřišli. Byl to však Ammi, kdo si na jedné ze svých řídkých návštěv uvědomil, že voda ve studni je zkažená. Byla nechutná, jako by slabě zapáchala a bylo v ní cítit sůl. Ammi svému příteli radil, aby vykopal jinou studnu výš ve svahu a používal ji, dokud se půda opět neozdraví. Nahum však varování nedbal; byl tou dobou už k podivným a nepříjemným věcem lhostejný. On i synové užívali zkaženou vodu dál a pili ji stejně nevšímavě a bez rozmyslu, jako jedli hubená, špatně uvařená jídla a bez radosti se monotónně protloukali prázdnými dny. Byla v nich ve všech jakási fatální rezignace, jako by už kráčeli napůl v jiném světle špalírem bezejmenných stráží k jisté a známé záhubě.

Thaddeus zešílel v září poté, co se vrátil od studny. Odešel s vědrem a vrátil se s prázdnýma rukama, křičel a divoce gestikuloval, a mezi záchvaty nepřítomného smíchu šeptal cosi o „barvách vířících tam dole". Už dva z rodiny byli těžce zasaženi, Nahum to však nesl statečně. Nechal hocha týden volně běhat, a teprve když začal zakopávat a zraňovat se, zavřel jej do půdního pokoje naproti místnosti, v níž byla zamčena matka. Bylo hrozné, jak na sebe ti dva přes zavřené dveře ječeli, a těžce to doléhalo zvláště na malého Merwina, kterému se zdálo, že mluví jakýmsi příšerným, nezemským jazykem. Trápily jej hrůzné představy a jeho stav zhoršovalo ještě to, že bratr, se kterým si nejvíce hrával, byl nyní uvězněn.

V podstatě v téže době začala vymírat domácí zvířata. Drůbež zešedla a pomřela velmi rychle, její maso bylo suché a při rozříznutí odporně páchlo. Vepři nezřízeně ztloustli a vzápětí začali prodělávat ohavné změny, které nedokázal nikdo vysvětlit. Jejich maso bylo samozřejmě nepoživatelné, a Nahum byl se svým ro-zumem v koncích. Žádný venkovský veterinář by se k jeho farmě ani nepřiblížil a městský veterinář z Arkhamu byl očividně zmaten. Prasata začala šednout a křehnout a doslova se rozpadala ještě dříve, než pomřela, a jejich oči a rypáky se měnily v nezvyklé novotvary. Bylo to nevysvětlitelné, poněvadž vepři nebyli nikdy krmeni zbarvenou vegetací. Potom došlo na krávy. Určité části nebo i celé tělo se jim z ničeho nic začalo svrašťovat či tuhnout, což bylo většinou provázeno krutými záchvaty a rozpadem tkáně. V posledním stadiu - které vždy končilo smrtí - nastalo šedivění a křehnutí podobně jako u prasat. Zde už nebylo možno mluvit o otravě, poněvadž ke změnám docházelo vždy v zamčené neporušené stodole. Nemohlo jít ani o viry přenesené kousnutím, neboť žádné zvíře nemohlo proniknout pevnými zdmi. Muselo jít o organickou chorobu, nikdo však netušil, která z chorob by mohla mít takové následky. Když přišla sklizeň, na celé farmě nebylo živého zvířete; dobytek a drůbež pomřeli a psi utekli. Zmizeli všichni tři jedné noci a víc o nich nikdo neslyšel. Pět koček odešlo už předtím, ale nikdo si toho ani nevšiml; zdálo se, že tu beztak nejsou žádné myši, a kromě paní Gardnerové se s kočičkami nikdo nemazlil.

Devatenáctého října se Nahum přihnal k Ammimu s hrůznou novinou. Thaddeus ve svém půdním pokoji zemřel, a způsob, jakým se to stalo, se vzpíral jakémukoliv popisu. Nahum vykopal na malém ohrazeném pozemku za farmou hrob a uložil do něj to, co zbylo. Chlapce nemohlo napadnout nic zvenčí, neboť zamřížované okénko a zamčené dveře zůstaly nedotčeny; podobalo se to v mnohém umírání dobytka ve stodole. Ammi se ženou se snažili otřeseného muže utěšit, jak jen mohli, ale sami byli při tom celí nesví. Kolem Gardnerových a všeho, čeho se dotkli, jako by se šířil děs, už pouhá přítomnost jednoho z nich v domě působila jako závan z cizího hrůzného světa. Ammi doprovodil Nahuma domů jen s velkou neochotou a marně se pak snažil utišit pláč malého Merwina. Zenas žádné konejšení nepotřeboval. V poslední době už nedělal nic, jen zíral do prázdna a poslouchal otcovy příkazy; Ammi si

pomyslel, že osud je vlastně k němu milosrdný. Čas od času se v odpověď na Merwinův křik ozývalo z půdy jakési sténání a Nahum polekanému příteli vysvětlil, že to

je hlas jeho ženy, která poslední dobou velmi zeslábla. S přibližující se nocí se Ammi chystal pryč; ani přátelství jej nemohlo přesvědčit, aby zůstal na místě, až se rostliny rozzáří tlumeným světlem a stromy se budou kymácet v bezvětří. Měl vlastně štěstí, že jeho představivost nebyla příliš rozvinutá. Věci mu už tak, jak byly, jitřily mysl, a kdyby byl býval schopen dát si do souvislosti všechna hrozivá znamení kolem sebe, jistě by zešílel. Šerým večerem spěchal k domovu a v uších mu zněl jekot šílené ženy a křik zděšeného dítěte.

O tři dny později se Nahum brzy z rána objevil v Ammiho kuchyni a za nepřítomnosti hostitele ze sebe vykoktal další hrozivý příběh. Paní Pierceová mu naslouchala sevřená hrůzou. Tentokrát šlo o malého Merwina. Zmizel. Pozdě večer šel s lucernou a s vědrem pro vodu a už se nevrátil. Již několik dní se hroutil, už snad ani nevěděl, čí je, na všechno jen křičel. Ze dvora se ozval nepříčetný jek, ale dříve než se otec dostal ke dveřím, chlapec byl pryč. Světlo lucerny, kterou s sebou Merwin měl, zmizelo a po dítěti ani stopy. Nahum si v tu chvíli myslel, že lucerna a vědro zmizely také, avšak když se za rozbřesku trmácel zpět z celonočního pátrání v lesích a polích, našel u studny velmi podivné věci. Ležel tam kus rozbité a očividně roztavené železné hmoty, která byla kdysi lucernou; ohnuté držadlo a zkroucené železné obruče, napůl stavené dohromady, připomínaly zbytky vědra. To bylo vše. Nahum nevěděl, co si o tom myslet, paní Pierceová jako by ztratila řeč a Ammi, když dorazil domů a vyslechl ten příběh rovněž nebyl s to vyslovit jedinou domněnku. Merwin byl pryč a nemělo smysl to oznamovat ostatním, kteří se Gardnerovým už tak vyhýbali. Bylo rovněž nesmyslné říkat to lidem z Arkhamu, kteří se všemu jen vysmívali. Thad byl pryč, a nyní byl pryč i Merwin. Cosi se plížilo kolem a čekalo, až to někdo uvidí a uslyší. Nahum věděl, že jeho čas se blíží, a žádal Ammiho, aby se postaral o jeho ženu a o Zenase, kdyby jej přežili. Věřil, že jde o nějaký trest, i když si nedokázal představit zač, vždyť on, alespoň pokud věděl, vždycky kráčel zpříma po božích cestách.

Ammi Nahuma neviděl déle než dva týdny; pak se začal strachovat, co se mohlo stát. Nakonec se vzdor svému strachu rozhodl Gardnerovu farmu navštívit. Z mohutného komína nestoupal kouř a host se chvíli obával nejhoršího. Celá farma vypadala příšerně - šedivá, rozpadající se tráva a listí na zemi, křehké zlomky révy spadané z prastarých zdí a štítů a velké holé stromy drásající šedé listopadové nebe s nepřirozenou zlovolností, která, jak se Ammi mohl jen domnívat, pramenila ze sotva znatelně změněného pohybu větví. Nahum byl však přece jen naživu. Byl slabý a ležel na pohovce v kuchyni pod nízkým stropem, byl však dokonale při vědomí, dokonce schopný udílet jednoduché příkazy Zenasovi. V místnosti byla hrozná zima, a když se Ammi viditelně roztřásl, hostitel chraplavě zakřičel na Zenase, aby donesl více dřeva. Dříví bylo vskutku zapotřebí; dutina krbu byla vyhaslá a prázdná a jen mrak sazí vířil ve studeném větru, který proudil dolů komínem. Nahum se otázal, zda se teď, když se přiložilo, cítí pohodlněji, a tu si Ammi uvědomil, co se stalo. 1 ten nejpevnější provaz nakonec povolil. Ubohá farmářova mysl se uzavřela před dalším zoufalstvím.

Ammi se opatrně vyptával, kam zmizel Zenas, ale nedozvěděl se nic určitého. „Ve studni - žije ve studni -" bylo vše, co mu byl pomatený otec schopen říci. A tu si Ammi vzpomněl na Nahumovu šílenou manželku a začal se tedy vyptávat tímto směrem. „Nabby? Proč, vždyť je tady!" zněla překvapená Nahumova odpověď, a Ammimu došlo, že musí pátrat sám. Zanechal bezmocného a mumlajícího farmáře na pohovce, sňal z hřebíku vedle dveří klíče a vystoupil po skřípajících schodech nahoru na půdu. Nahoře bylo velmi dusno a těsno, a úplné ticho. Ze čtyř dveří před ním byly zamčeny pouze jedny, a Ammi na nich vyzkoušel různé klíče z přineseného svazku. Třetí klíč se ukázal jako správný, a po chvilce tápání Ammi nízké bílé dveře otevřel.

Uvnitř bylo poměrně tmavo, poněvadž okno bylo malé a ještě zčásti zakryté hrubými dřevěnými mřížemi. Na podlaze ze širokých prken nebylo nic. Zápach k nevydržení. Dříve než Ammi postoupil dále,

musel se vrátit do jiné místnosti a naplnit si plíce dýchatelným vzduchem. Když opět vstoupil, zahlédl v rohu cosi tmavého, a když se na to podíval zblízka, vyjekl hrůzou. Jak vykřikl, zdálo se mu, že okno na chvíli zastínil mrak, a o sekundu později cítil, že se o něj otírá jakýsi nenávistný proud par. Před očima se mu roztančily podivné barvy, a kdyby jej hrůza neochromila, snad by si vzpomněl na kouli uvnitř meteoru, již roztříštilo geologické kladívko, a na morbidní vegetaci, která vyrazi

la na jaře Avšak v té chvíli si uvědomoval pouze tu nelidsky zuboženou věc před sebou, která až příliš zjevně sdílela nepochopitelný osud mladého Thaddea a domácích zvířat. Ale co bylo na té hrůzné věci nejhoršího: při svém postupujícím rozkladu se ještě velmi pomalu, avšak patrně pohybovala.

Ammi už mi neřekl, co udělal, ale vyrozuměl jsem jasně, že ta věc v rohu se už dál nehýbala. Zřejmě nemohl jinak. Jsou věci, u kterých nelze mluvit, a skutek provedený z čistě humánních pohnutek je někdy zákonem krutě souzen. Pochopil jsem, že v půdní místnosti nezůstalo nic, co by se mohlo hýbat, a že zanechat tam něco, co by se ještě hýbat mohlo, by byl zločin stejně hrůzný jako odsoudit jakoukoli chápající bytost k věčnému trápení. Jiný člověk než flegmatický farmář by zřejmě omdlel nebo zešílel, Ammi se však vrátil nízkými dveřmi při dokonalém vědomí a zamkl za sebou ono prokleté tajemství. Teď bylo potřeba něco udělat s Nahumem; nakrmit jej, opatřit a převézt na jiné místo, kde by jej bylo možno opatrovat.

Když sestupoval Ammi ze schodů, uslyšel dole jakési žuchnutí. Měl dojem, jako by zaslechl i výkřik, který byl náhle umlčen, a s nervozitou si vzpomněl na lepkavou páru, která se o něj otírala v tom hrůzném pokoji nahoře. Co asi způsobil jeho výkřik a vůbec jeho vstup? Zadržen neurčitým strachem poslouchal další zvuky ozývající se zezdola. Nepochybně tam docházelo k vláčení nějaké těžké věci a ozýval se nechutný mlaskavý zvuk jakéhosi pekelně hnusného sání. Představivost měl rozpálenu horečnatými vizemi a neřízené myšlenky se znovu vracely k tomu, co viděl nahoře. Dobrý bože! Do jakého hrůzného světa snů vstoupil'? Neodvažoval se pohnout dopředu ani dozadu, a tak stál a třásl se v zákrutu obedněného schodiště. Každá podrobnost oné scény se mu vpalovala do mozku. Zvuky, pocit příšerného očekávání, temnota, příkrost úzkých schodů - a bože smiluj se! - slabá, avšak patrná luminiscence trámů a dřevěných stěn kolem.

Potom zvenku zaznělo divoké zaržání Ammiho koně a po něm klapot kopyt prozrazující zběsilý útěk. V příštím okamžiku byl kůň i s vozem z doslechu, zanechávaje vyděšeného muže na schodišti jeho vlastním dohadům o tom, jaká hrůza jej přiměla k útěku. To ale nebylo všechno. Zvenku se ozval ještě jiný zvuk. Znělo to jako šplouchání nějaké tekutiny - vody -, muselo to

být ve studni. Zanechal Hrdinu neuvázaného blízko ní, a kolo vozu mohlo narazit na obrubeň a shodit dovnitř kámen. Slabé světlo na prastarém, odporném dřevě stále zářilo. Bože, jak starý ten dům vlastně byl? Větší část byla postavena před rokem 1670 a mansardová střecha nejpozději roku 1730.

Jasně uslyšel slabé zaškrábání dole na podlaze a pevněji sevřel těžkou hůl, kterou popadl na půdě, nevěda přesně proč. Postupně přemáhaje strnulost, sestoupil ze schodů a vykročil odvážně ke kuchyni. Avšak nedošel, poněvadž to, co hledal, už tam nebylo. Vyšlo mu to vstříc a bylo to stále jakýmsi způsobem živé. Ammi nemohl říct, zda to lezlo či zda to bylo vlečeno nějakými vnějšími silami, ale smrt již po tom sahala. Všechno se událo během poslední půlhodiny; zhroucení, šednutí a rozpad již značně pokročily. Bylo to děsivě křehké; suché fragmenty se již odlupovaly. Ammi se toho neodvážil dotknout, ale zděšen hleděl na rozpadající se karikaturu toho, co bylo kdysi tváří. „Co se stalo, Nahume, co se stalo?" zašeptal. Rozpraskané rty byly ještě schopny zaskřehotat poslední odpověď.

„Nic . . . vůbec . . . jenom barva . . . pálí to . . . chladný a mok-rý, ale pálí . . . žilo to ve studni . . . viděl jsem to . . . takový jakoby kouř . . .jako ty kytky loni na jaře . . . studna v noci svítila . . . Thad a Merwin a Zenas . . . všechno živý . . . ze všeho vysává život . . . muselo to bejt v tom kameni . . . prolezlo to

celou far-mu . . . nevím, co to chce . . . ta kulatá věc, kterou vědátoři vytloukli z toho kamene . . . rozmlátili ji . . . byla to ta samá barva . . . stejná jako květiny a rostliny . . . muselo jich bejt víc . . . semen, víš . . . semena, rozrostly se . . . tenhle tejden jsem to viděl poprvý . . . mělo to dost síly i na Zenase . . . silnýho kluka, plnýho života . . . utluče to tvou duši, a pak tě má . . . spálí tě . . . ve vodě ze studny . . . měls pravdu . . . zlá voda . . . Zenas se nikdy nevrátil od studny . . . nemůžeš utýct . . . táhne tě . . . víš, že se něco děje, ale je ti to na nic . . . viděl jsem to tu a tam od tý doby, co zmizel Zenas . . . co je s Nabby, Ammi? . . . Už mi to nemyslí . . . nevzpomenu si, kdy jsem ji naposled krmil . . . jestli nedáme pozor, dostane ji to . . .jen ta barva . . . obličej se jí tak někdy večer zbarvuje . . . a pálí to a saje . . . pochází to odněkud, kde věci nejsou tak, jak je to tady . . . to řek jeden z těch profesorů . . . měl pravdu . . . dej si pozor, Ammi, bude to pokračovat . . . vysaje to život . . ."

To bylo vše; ten, který mluvil, už mluvit nemohl; ta věc jej zcela pohltila. Ammi jen přikryl červeným ubrusem to, co zbylo, a zadním vchodem vyrazil do polí. Vyšplhal se na desetiakrovou pastvinu a klopýtal domů severní cestou přes lesy. Netroufal si jít kolem studny, od níž utekl jeho kůň. Díval se na ni oknem a jasně viděl, že v obrubni žádný kámen nechybí. Odjíždějící vůz tam tedy nic nesvrhl - šplouchalo tam cosi jiného, cosi, co uteklo do studny poté, co téměř vysálo život z ubohého Nahuma.

Když Ammi dorazil domů, vůz s koňmi už tam byl a žena tonula v úzkostech. Uklidnil ji a bez dlouhého vysvětlování vyrazil do Arkhamu uvědomit úřady o tom, že Gardnerova rodina už neexistuje. Neudal žádné detaily, jen oznámil smrt Nahuma a Nabby (o Thaddeovi se už vědělo) a vysvětlit, že příčinou je zřejmě nějaká podivná nemoc, která vybila i dobytek. Podal také zprávu o tom, že Merwin a Zenas zmizeli. Na policejní stanici mu kladli mnoho otázek a nakonec jej přiměli, aby na Gardnerovu farmu doprovodil skupinu tří úředníků spolu s ohledávačem mrtvol, lékařem a veterinářem, který už měl nemocná zvířata v péči. Šel jen velmi nerad, poněvadž odpoledne se již klonilo k večeru a obával se, že je na místě zastihne noc. Jistou útěchou mu bylo jen to, že s ním šlo tolik lidí.

Šest mužů v bryčce jelo za Ammího vozem; na zničenou farmu dorazili kolem čtvrté hodiny odpolední. I když úředníci vypadali jako muži zvyklí na leccos, ani jeden nezůstal klidný při pohledu na to, co našli na půdě a pod červeným kostkovaným ubrusem dole na podlaze. Celkový vzhled zešedlé a zmořené farmy byl hrůzný, ale ony dva rozpadlé předměty překračovaly hranice čehokoli myslitelného. Nikdo se na ně nevydržel dlouho dívat, a dokonce i lékař připustil, že je tu velmi málo k vyšetřování. Bylo samozřejmě možno analyzovat vzorky, a tak se zaměstnával jejich odběrem - a pozdější výsledky rozborů v univerzitní laboratoři, kam byly ony dvě lahvičky prachu zaslány, byly velmi matoucí. Pod spektroskopem vykazovaly oba vzorky neznámé spektrum, v němž mnoho podivných čar připomínalo přesně spektrum meteoru, který byl zkoumán minulý rok. Schopnost vysílat toto spektrum po měsíci zmizela a prach se pak skládal převážně z alkalických fosforečnanů a uhličitanů.

Kdyby byl Ammi věděl, co muži podniknou, nikdy by jim o studni nic neříkal. Slunce již zapadalo a on toužil jen po tom, být už pryč. Ale stále se musel ohlížet po kamenné obrubni u velkého vahadla, a když se jej jeden z detektivů zeptal, připustil, že Nahum se obával něčeho tam dole, a to tak, že se dokonce ani nepokoušel hledat tam Merwina nebo Zenase. Po tom nezbylo než vyprázdnit studnu a ihned ji prozkoumat. Roztřesený Ammi musel čekat, zatímco ze studny vytahovali jedno vědro páchnoucí vody za druhým a vylévali je na rozměklou zemi. Muži nad tou břečkou zhnuseně odfrkávali a nakonec si museli ucpat nosy před zápachem, který odkrývali. Netrvalo to tak dlouho, jak se obávali, poněvadž vody ve studni bylo výjimečně málo. Není snad třeba popisovat příliš podrobně to, co našli. Merwin a Zenas tam byli oba, částečně v rozkladu; spíš jenom kostry. Byl tam také malý jelen a velký pes v podobném stavu a mnoho kostí menších živočichů. Mazlavé bahno a sliz na dně byly nevysvětlitelně pórovité a plné bublin; muž, který sestoupil dolů po stupačkách a dlouhým břevnem zkoumal hloubku bahna, nenarazil na nic pevného, ať nořil břevno sebehlouběji.

Všude se rozhostilo šero a z domu byly přineseny lucerny. Když už bylo jasné, že ze studny víc získat

nelze, šli všichni dovnitř projednat celou věc v prastarém obývacím pokoji, zatímco strašidelné měsíční světlo si pohrávalo na všem tom rozpadu venku. Celý případ uváděl vyšetřovatele do rozpaků, neboť nemohli najít žádný společný prvek, který by spojoval podivný vzrůst zeleniny, neznámou nemoc dobytka a lidí a nepochopitelnou smrt Merwina a Zenase v zamořené studni. Pravda, slyšeli známé venkovské povídačky, ale nemohli přece věřit všemu, co zjevně odporovalo přírodním zákonům. Meteorit nepochybně otrávil půdu, avšak nemoc a smrt lidí a zvířat, kteří nejedli nic, co bylo na této půdě vypěstováno, to byla druhá věc. Byla to studniční voda? Bylo to pravděpodobné; možná by bylo vhodné ji analyzovat. Ale jaké zvláštní šílenství mohlo vést oba chlapce ke skoku do studny? Jejich počínání si bylo tak podobné - a zbytky dokazovaly, že oba trpěli smrtelným šednutím a křehnutím. Proč bylo všechno tak šedé a křehké?

Ohledávač mrtvol, který seděl blízko okna a díval se do dvora, si jako první všiml záře vystupující ze studny. Byla již úplná noc a celé to odpudivé okolí se zdálo být lehce luminiscentní, trochu

víc než jen osvětlené měsíčními paprsky, nicméně tato nová záře byla čímsi určitým a rozlišitelným; zdálo se, že vyráží z černé jámy jako tlumený paprsek lucerny a odráží se v malých kalužinkách vody rozlité kolem. Záře měla velmi podivnou barvu, a když se všichni shromáždili u okna, Ammi se skutečně vyděsil, protože ten podivný paprsek vycházející z ohavné hniloby měl zbarvení, které mu nebylo neznámé. Viděl je v té odporné křehké kouli v aerolitu před dvěma léty, viděl je v šílené vegetaci na jaře a domníval se, že je viděl také v jednom okamžiku předešlého rána proti zamřížovanému okénku v příšerném půdním pokoji, kde se odehrávaly nevyslovitelné věci. Zasvítilo na vteřinu a jeho ovanul lepkavý a nenávistný proud par - také chudák Nahum byl napaden něčím z toho světla. Rozhodně to říkal, říkal, že to bylo jako ta koule a jako ty rostliny. Pak to uteklo na dvůr a šplouchalo ve studni a nyní studna zářila do noci bledým, záludným paprskem téhož démonického odstínu.

Ammiho mysl byla náhle tak vybuzena, že byl i v tomto vypjatém momentě schopen uvažovat o víceméně vědeckém aspektu jevu. Nemohl se než divit, že má stejný zrakový dojem z par, které zahlédl přes den proti oknu nebo za ním, a z nočních výparů, které se jevily jako fosforescentní mlha proti sežehlé temné krajině. To nebylo správné, to bylo proti přírodě - znovu musel myslet na hrozná poslední slova utýraného přítele: „Pochází to odněkud, kde věci nejsou tak, jak je to tady, to řek jeden z těch profesorů . . ."

Všichni tři koně uvázaní venku u dvou uschlých stromků u cesty teď již ržáli a zběsile tloukli kopyty. Kočí vyrazil ke dveřím, že s nimi něco udělá, ale Ammi mu položil roztřesenou ruku na rameno. „Nechoď tam," zašeptal. „Je tam něco, co neznáme. Nahum říkal, že prej ve studni žije cosi, co ti vysaje život. Říkal, že to muselo nějak vyrůst z toho kulatýho, co jsme viděli v tom meteoru, co sem dopad loni v červnu. Říkal, že to saje a pálí, a je to jen oblak barvy jako támhleto světlo, který skoro nevidíš, vůbec nevidíš, vůbec nevíš, co to je. Nahum myslel, že se to živí na všem živým a je to pořád silnější. Říkal, že to viděl minule] tejden. Musí to být něco z daleka, z nebe, jak to říkali loni ti chlapi z univerzity o tom meteoritu. Podle toho, jak se to chová a co to dělá, tak to není z tohohle božího světa. Je to něco odjinud."

A tak muži zůstali nerozhodně stát, zatímco světlo plynoucí ze studny sílilo a uvázaní koně tloukli kopyty a ržáli v narůstajícím děsu. Byla to vskutku ohavná chvíle v tom hrůzném, prastarém, prokletém domě, kde vzadu v přístěnku byly uloženy příšerné pozůstatky čtyř lidí, dvoje nalezené v domě a dvoje ze studny, a před okny stoupal ze slizkých hlubin nezemský duhový sloup. Ammi zabránil kočímu v provedení jeho záměru, jako by zapomněl, že sám, když se o něj v půdním pokoji ráno otřel závan barevných par, zůstal v podstatě nezraněn, ale možná že i tak to bylo lepší. Nikdo se nikdy nedozví, co se tu noc venku dělo; a i když ona hrůza z hlubin zatím neublížila člověku jehož mysl nebyla oslabena, nebylo možné říci, co udělá právě v této chvíli, kdy její síla zjevně roste; proč se tak děje, se mělo brzy vyjevit pod napůl zataženým nebem zalitým měsíční září.

Jeden z detektivů u okna se náhle hlasitě zajíkl. Ostatní na něj pohlédli a potom sledovali jeho upřený pohled. Nebylo třeba slov. Co se v místních pověstech jevilo jako sporné, už sporným nebylo, a snad právě kvůli této věci, kterou později každý ze skupiny šeptem potvrdil, se v Arkhamu o podivných dnech nemluví. Je třeba předeslat, že v tu večerní hodinu vůbec nefoukal vítr. Později se zvedl, ale v tu chvíli bylo úplné bezvětří. Dokonce ani suché, šedé a drolící se vrcholky živého plotu, ani lem střechy stojící bryčky se nepohnuly. A přesto se v tom napjatém a zlém klidu pohybovaly ve výši holé koruny všech stromů na dvoře. Morbidně a křečovitě sebou škubaly, v jakémsi záchvatu šílenství drásaly měsícem postříbřené mraky, naprázdno tepaly nezdravý vzduch, jako by jimi škubal jakýsi cizí nehmotný nerv, nějaké spojení s podzemními děsy šílícími v hloubi pod jejich černými kořeny.

Na několik vteřin všichni zadrželi dech. Potom hustý mrak zastínil měsíc a obrysy svíjejících se větví se na chvíli ztratily. A tu se ze všech stran ozval přidušený křik plný hrůzy. Neboť onen běs se zároveň s obrysy neztratil a v děsuplné chvíli hlubší tmy všichni viděli ve výšce korun stromů vířit tisíce tlumeně světélkujících bodů, označujících každou větev jako Eliášův oheň nebo jako plameny, které sestoupily na hlavy apoštolů na letnice. Byla to obludná konstelace nepřirozeného světla, podobná početnému roji mrchožravých světlušek tančících v pekelném kole nad zakletým močálem; a barvou toho světla bylo opět ono vetřelecké cizí zbarvení, které Ammi tak dobře znal a jehož se děsil. Světelný sloup proudící ze studny byl čím dál jasnější a naplňoval vědomí shromážděných mužů obludným katastrofickým pocitem. Světlo už nezářilo, ale tryskalo, a zdálo se, že beztvarý proud nepopsatelné barvy se valí ze studny přímo na nebe.

Roztřesený veterinář se zvedl a zajistil přední dveře ještě jednou závorou. Ammi se třásl také, a když chtěl něco poznamenat k sílícímu světélkování stromů, ztrácel kontrolu nad svým hlasem. Ržání vzpínajících se koní bylo příšerné, ale nikdo ze skupiny skryté ve starém domě by se za nic na světě nepohnul vpřed. Světélkování stromů sílilo každým okamžikem a neklidné větve jako by byly silou vzpínány do svislé polohy. Dřevo vahadla studny zářilo a jeden z policistů beze slova ukázal na dřevěné přístřešky a včelí úly poblíž západní zdi. Začínaly světélkovat také, jen povozy návštěvníků se zdály být nedotčeny. Na cestě nastal jakýsi divoký pohyb a ozval se klapot kopyt. Ammi zhasil lampu, aby lépe viděli, a tu jim došlo, že spřežení splašených šedáků se podařilo zlomit stromek, k němuž bylo připoutáno, a vyrazilo na útěk i s policejní bryčkou.

Útěk koní jako by lidem rozvázal jazyk, takže si začali ustrašeně šeptat. „Rozšiřuje se to na všechno organické v okolí," šeptal lékař. Nikdo neodpověděl, jen muž, který byl ve studni, naznačil, že jeho tyč se tam musela dotýkat něčeho neskutečného. „Bylo to hnusné," dodal. „Žádné dno, jen bahno a bubliny a pocit, že tam dole pod tím něco číhá." Ammiho kůň venku na cestě ještě stále hrabal kopyty a vyrážel ohlušující řev, který trhal slabounkou nit úvah jeho pána, jenž si tu mumlal své neutříděné myšlenky: „Pochází to z toho kamene - vyrostlo to tam dole - žralo to všechno živý - požíralo to jejich duši i tělo - Thada a Merwina a Zenase a Nabby - Nahum byl poslední - všichni pili tu vodu - napáslo se to na nich a zesílilo - pochází to odjinud, kde věci nejsou tak, jak je to tady - a teď se to vrací domů."

V té chvíli sloup neznámého světla zazářil náhle silněji a rozvlnil se do fantastických tvarů, které potom každý z diváků popisoval jinak. Uvázaný Hrdina vyrazil takový zvuk, jaký ještě nikdo od koně neslyšel. Všichni muži, schoulení pod nízkým stropem obývacího pokoje, si zacpávali uši a Ammi se přemožen hrůzou a hnusem odvrátil od okna. Slova nemohla vyjádřit, co se dělo; když Ammi znovu vyhlédl z okna, nebohé zvíře leželo zhrouceno a bez hnutí mezi zpřelámanými ojemi vozu. To byl Hrdinův konec; zůstal tak až do druhého dne, kdy ho pohřbili. Ale v té chvíli nebyl čas na nářky, protože právě tehdy jeden z detektivů upozornil na něco podivného přímo v místnosti. Při zhasnuté lampě bylo náhle jasně vidět, že bledá záře se začíná rozšiřovat po domě samotném. Zářila na širokých prknech na podlaze a na kusu hadrového koberce, tetelila se na závěsech podél dělených oken, běhala nahoru a dolů po odhalených rohových sloupech, blyštila se na poličkách a na krbové římse a zasahovala i dveře a nábytek. Bylo

zřejmé, že záření každou minutou sílí a že každá normální lidská bytost odtud musí okamžitě pryč.

Ammi ukázal mužům zadní dveře a cestu mezi poli na desetiakrovou pastvinu. Šli a klopýtali jako ve snu a neodvažovali se ohlédnout, dokud nedosáhli vzdálené výšiny. Byli rádi, že, nalezli tuto cestu; přední cestou kolem studny by jít nemohli. Bylo dost hrozné projít jenom kolem zářící stodoly a přístřešku a dále sadem světélkujících a ohavně zkroucených stromů, jejichž větve byly v té chvíli díky bohu ohnuty největší silou vzhůru. Když přecházeli po venkovské lávce přes Chapmanův potok, měsíc byl schován za velmi hustými mraky a muži zcela potmě tápali do otevřených luk.

Když se ohlédli zpět do údolí a ke vzdálené Gardnerově farmě na jeho dně, naskytl se jim úděsný pohled. Celá farma zářila oním podivným, neznámým zbarvením; stromy, budovy, a dokonce i tráva a rostlinstvo, které nebylo zasaženo smrtelnou šedou křehkostí. Koruny stromů byly vzepjaty vzhůru, na koncích větví hořely nezdravé plameny a blikající cáry týchž plamenů se plazily po trámech domu, stodoly a přístřešků. Byla to scéna z Fuseliho vizí a korunou vší té vřavy amorfní luminiscence byla nepřátelská, nezměřitelná duha tajemného jedu vystupujícího ze studně - světlo kypělo, hmatalo, vyskakovalo, šlehalo, sršelo, vzpínalo se a zlovolně bublalo ve svém kosmickém, nepochopitelném chromatismu.

A potom ta podivná věc z ničeho nic vypálila svisle vzhůru k obloze jako raketa nebo meteorit a beze stopy zmizela okrouhlým a podezřele pravidelným otvorem v mracích, dříve než kdokoliv mohl vzdechnout či vykřiknout. Nikdo z diváků ten pohled nikdy nezapomene; Ammi tupě zíral na souhvězdí Labutě s Denebem blyštícím se nad všemi ostatními ve směru, kterým se neznámá barva propalovala Mléčnou dráhou. Jeho pohled se však rychle vrátil zpět na zem, a to díky praskotu dole v údolí. Bylo to tak, jen trhání a praskání dřeva, žádná exploze, jak později mnozí tvrdili. Avšak výsledek byl stejný. V jednu kaleidoskopickou vteřinu se zatracená a prokletá farma rozbouřila v kataklyzma nepřirozených jisker a substancí, jež zcela zastřelo pohled oněch několika diváků a stoupalo k zenitu v podobě prskající oblačné bouře trosek sršící barvami, které vskutku nemohly pocházet z našeho vesmíru. Mezi rychle se zatahujícími parami stačili ještě sledovat náhlý rozpad, který nastal v příští vteřině, a v další chvíli zmizelo vše. Tam dole zůstala pouze tma, do níž se muži neodvážili vrátit, a všude kolem vířil vítr, jehož temné závany jako by přicházely až z mezihvězdného prostoru. Ječel a skučel a bičoval pole a zničené lesy v šíleném kosmickém děsu, až si třesoucí se společnost uvědomila, že nemá smysl čekat, až měsíc osvětlí, co zbylo z Nahumova domova.

Vraceli se do Arkhamu severní cestou, sedm roztřesených mužů, poděšených tak, že si netroufali vyslovit ani náznak vysvětlení. Ammi na tom byl hůř než ostatní a prosil, aby s ním odbočili z cesty a doprovodili jej až domů do kuchyně. Netroufal si projít sám pustými, větrem bičovanými lesy až ke svému domovu na hlavní cestě, Neboť utrpěl ještě jeden šok, kterého ostatní byli ušetřeni, a navěky byl zdrcen do hloubky zaťatou hrůzou, o níž si po mnoho následujících let netroufal ani hlesnout. Když už se všichni, kteří to viděli z bouřlivého vrchu, vrátili na cestu, Ammi se ohlédl ještě jednou do zastíněného údolí zkázy, které ještě nedávno bylo domovem jeho nešťastného přítele. A tu si všiml, že z onoho vzdáleného a zničeného místa něco povylétlo a vzápětí opět sjelo do země, přesně tam, odkud odletěla do nebes ona obrovská beztvará příšera. Byla to jen barevná skvrna - avšak odstínu,jaký nenalezneš ani na zemi, ani na nebi. A protože Ammi tu barvu rozpoznal a pochopil, že její poslední zbytek musí stále číhat někde dole ve studni, již nikdy nenalezl klid.

Ammi se k tomu místu pak už nikdy nepřiblížil. Od dob všech těch hrůz uběhlo čtyřicet čtyři let, ale nikdy ta místa nenavštívila bude jen rád, až nová nádrž všechno přikryje. Já budu také rád, poněvadž se mi vůbec nelíbilo, jak sluneční svit měnil své zbarvení nad ústím opuštěné studny, kolem které jsem procházel. Doufám, že voda tam bude vždycky velmi hluboká, ale stejně ji nikdy nebudu pít. Tři z mužů, kteří tam tehdy byli s Ammim, se vrátili druhého dne prozkoumat trosky za denního světla, ale v podstatě žádné nenalezli. Pouze zbytky cihel z komína a kamenů ze sklepa, tu a tam neurčité minerální a metalické

fragmenty a obrubeň osudné studny. Kromě Ammiho mrtvého koně, kterého odvlekli kus dál a pohřbili, a vozu, který mu byl vrácen, zmizelo cokoliv živého. Zůstalo jen pět tajemných akrů šedé pustiny, na níž od té doby nic nevyrostlo. Dodnes se tam rozprostírá otevřená nebi jako velká skvrna vypálená kyselinou v polích a lesích, a těch několik, kteří se na ni vzdor pověstem odvážili pohlédnout, ji nazvalo „Prokletý úhor".

Venkovské pověsti jsou podivné. A mohly by být ještě podivnější, kdyby se lidé z města a univerzitní chemici zabývali analýzou vody z neužívané studny a prachu, který, jak se zdá, žádný vítr nerozfouká. Také botanici by měli studovat umírající flóru na okrajích té skvrny, a tak by mohli vnést světlo do všeobecných dohadů, že skvrna se šíří, prý velmi pomalu, možná jen palec za rok. Lidé tvrdí, že barva okolní vegetace není na jaře úplně v pořádku, a v lehkém zimním sněhu prý je možno nalézt stopy podivných tvorů. Také sněhová pokrývka je prý na Prokletém úhoru tenčí než jinde. Koně, kterých již v tomto motorovém věku mnoho nezbylo, se prý v tom tichém údolí stávají neklidnými a lovci se prý v blízkostí skvrny šedého prachu nemohou spolehnout na své psy.

Říká se, že místo působí špatně i na psychiku. Po Nahumově smrti mnozí obyvatelé zpodivínštěli a nikdo z nich nedokázal kraj opustit. Zdravější lidé do jednoho odešli a jen cizinci se snažili uchytit se v rozpadajících se budovách. Nevydrželi však, a jeden se až diví, jak hluboký vhled vykazují jejich divoké pověsti a šeptaná magická tajemství. Argumentují, že se jim v tom groteskním kraji v noci zdají příšerné sny, a skutečně už pouhý pohled na ono temné království probouzí morbidní fantazii. Žádný cestovatel procházející místní hluboké rokle neunikl pocitu čehosi divného a malíře mrazí, když zobrazuje husté lesy, jejichž tajemnost je stejně duchovní jako optická. Já sám jsem překvapen intenzitou dojmu, který jsem získal jen z jediného dlouhého pochodu předtím, než mi Ammi vyprávěl svůj příběh. Když se začalo šeřit, tak nějak neurčitě jsem si přál, aby se obloha zatáhla mraky, poněvadž se mi do duše vkrádal podivný strach z hlubiny nebe klenoucího se mi nad hlavou.

Neptejte se mne na můj názor. Nevím, a to je všechno. Jediný, koho se můžete zeptat, je Ammi, protože lidé z Arkhamu o podivných dnech nemluví a tři profesoři, kteří viděli meteorit a jeho barevnou kouli, jsou už mrtví. Koulí bylo více. To je podstatné. Jedna se zřejmě nasytila a unikla, a byla tu zřejmě ještě jedna, pro kterou bylo tehdy příliš brzy. Ta je nepochybně ještě stále ve studni. Vím, že sluneční svit v miazmatických parách nad okrajem studny byl podivný. Venkované říkají, že se skvrna šíří asi o palec za rok; možná že tu znova dochází k růstu a sycení. Nicméně at' už se tam líhne jakýkoliv démon, musí být k něčemu připoután, jinak by se šířil rychle. Je snad přichycen ke kořenům stromů, které drásají vzduch? Jedna z dnešních arkhamských pověstí vypráví o tlustých dubech, které září a v noci se nepřirozeně pohybují.

Co to vlastně je, ví bůh. Podle kategorií hmoty je to, co Ammi popisoval, zřejmě plynem, avšak tento plyn podléhal zákonům, které nejsou z našeho vesmíru. Nepocházel ze sluncí a světů, které září do teleskopů a na fotografické desky v našich observatořích. Nebyl to dech nebe, jehož pohyby a rozměry naši astronomové měří nebo považují za nezměrné. Byla to skutečná barva z vesmíru, děsivý posel z dosud nezformovaných říší nekonečna mimo přírodu, kterou známe, jehož pouhá existence omračuje mozek a otupuje nás černými proudy z hlubin, které se náhle otevírají před našima zděšenýma očima.

Silně pochybuji, že by mi Ammi vědomě lhal, a také si nemyslím, že by jeho příběh byl jen výstřelkem šílenství, jak mě varovali lidé z města. Spolu s meteoritem přišlo do kopců a údolí něco hrozného, a něco hrozného, i když nevím v jakém rozsahu, tam zůstalo. Budu rád, až uvidím vodu stoupat. Doufám, že se zatím Ammimu nic nestane. Viděl toho tolik a ta věc působila tak zákeřně. Proč se nikdy neodstěhoval? Jak jasně si vybavil slova umírajícího Nahuma: „. . . Nemůžeš utýct . . . táhne tě . . . víš, že se něco děje, ale je ti to na nic . . ." Chudák starý Ammi. Až budou pracovní čety nasazeny do práce na nádrži, musím napsat hlavnímu inženýrovi, aby na něj dával bedlivý pozor. Nerad bych si jej představoval jako šedé, zhroucené a křehnoucí monstrum, které čím dál častěji navštěvuje moje sny.